

VEREJNÝ OCHRANCA PRÁV: NOVELA ZÁKONA O ROZSAHU A PODMIENKACH ÚHRADY LIEKOV ZOHĽADŇUJE MNOU NAPADNUTÉ VÝHRADY NA ÚSTAVNOM SÚDE.

PRETO APELUJEM NA POSLANCOV, ABY ZACHOVALI KOMPROMISNÝ A VYVÁŽENÝ TEXT V PROSPECH PACIENTA.

Bratislava 02. júna 2026

Národnej rade Slovenskej republiky bol dňa 7. mája 2026 doručený vládny návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 363/2011 Z. z. o rozsahu a podmienkach úhrady liekov, zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín na základe verejného zdravotného poistenia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len "vládny návrh zákona").

„Vládny návrh zákona obsahuje spolu 133 novelizačných bodov, z ktorých viaceré adresujú výhrady, ktoré som vyslovil vo svojom návrhu¹ na začatie konania o súlade právnych predpisov zo dňa 15. mája 2025² Dochádza k posilneniu právnych záruk a k zlepšeniu prístupu k základnému právu na bezplatnú zdravotnú starostlivosť na základe zdravotného poistenia. Poslancom a poslankyniam som doručil list, v ktorom som vyzdvihol, že vládny návrh zákona bol pripravovaný v riadnom legislatívnom procese, pri zapojení širokého spektra aktérov - patientskych organizácií, lekárskej obce, zdravotných poisťovní, výrobcov liekov, štátnych

¹ Ústavný súd Slovenskej republiky prijal podanie dňa 28. mája 2025 na ďalšie konanie (PL. ÚS 1/2025). https://vop.gov.sk/wp-content/uploads/2025/05/Navrh_VOP_na_US_SR_na_zacatie_konania_o_sulade_pravnych_predpisov_vynimkove_lieky.pdf?fbclid=IwZXh0bgNhZW0CMTAAYnJpZBExaUI5UnBiM3lvREJkOHB4dgEeP84jabVNP77hdzvqilL8KiouR1ckgbKj-Js7K0wv2HF6R5i3sfRwwecOeOyA_aem_h2ytzfZT2vEWPSM5LPtWIA

² <https://vop.gov.sk/obratil-som-sa-na-ustavny-sud-slovenskej-republiky-vo-veci-zakona-o-rozsahu-a-podmienkach-uh rady-liekov-pravna-uprava-postupu-zdravotnych-poistovni-pri-schvalovani-uh rady-lieku-na-vynimku-je-lud/>.

orgánov a ďalších dotknutých subjektov. Podľa môjho názoru vládny návrh zákona reprezentuje vyvážený celosektorový prienik záujmov.

Pri plnom rešpekte k nezávislému postaveniu parlamentného zboru som apeloval na Národnú radu Slovenskej republiky, aby zachovali vládny návrh zákona v podobe, v akej vstupuje na parlamentnú pôdu,“ hovorí verejný ochranca práv Róbert Dobrovodský.

Niektoré z pozitívnych zmien vládneho návrhu zákona

Zmeny týkajúce sa procesnej stránky rozhodovania o úhrade lieku na výnimku

1. Návrh zákona konštruje **úhradu lieku na výnimku ako zákonný nárok**, ktorý viaže na splnenie jasne zákonom definovaných kritérií.
2. Kým doposiaľ je rozhodovanie o poskytnutí úhrady lieku na výnimku závislé od internej metodiky jednotlivých zdravotných poisťovní, navrhovaná právna úprava vytvára **jednotný zákonný rámec, ktorý má platiť rovnako pre všetkých poistencov** bez ohľadu na to, v ktorej zdravotnej poisťovni sú poistení. Osobitne zohľadňuje potreby pediatrických pacientov.
3. Vládny návrh zákona **ruší výdavkový strop** v podobe čisto byrokratického filtra, zavádza zároveň nové nástroje sledovania čerpania prostriedkov verejného zdravotného poistenia, s ktorými spája posilnenie právomocí Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou.
4. Predkladateľ zaujíma jednoznačné stanovisko **k povahe rozhodovania zdravotných poisťovní ako vrchnostenského**, v ktorom je výsledok rozhodovania zdravotnej poisťovne individuálnym správny aktom podliehajúcim súdnemu prieskumu v sústave správneho súdnictva.
5. Vládny návrh zákona odstraňuje aj ďalšie z mnou vytýkaných častí platnej právnej úpravy tým, že **presne určuje náležitosti žiadosti** o úhradu lieku na výnimku a výslovne zakazuje zdravotným poisťovniam požadovať od pacientov údaje nad rámec zákona.
6. Návrh zároveň **jasne odčleňuje mechanizmus úhrady liekov na výnimku od prípadov, v ktorých zdravotné poisťovne rozhodujú o benefitoch** pre svojich poistencov.
7. Vládny návrh zákona **zavádza nové lehoty do kategorizačného konania** s cieľom jeho urýchlenia.

8. Za významný krok smerom k transparentnejšej a dátovo orientovanej liekovej politike považujem **zavedenie povinnosti zdravotných poisťovní sprístupňovať ministerstvu údaje o súhlasných a nesúhlasných rozhodnutiach** o úhrade liekov na výnimku v anonymizovanej podobe.

Iné pozitívne zmeny

1. Vládny návrh zákona pristupuje k zmenám v mechanizme úhrady liekov na výnimku v synergii s úpravou podmienok úhrady kategorizovaných liekov. Potvrďuje tým, že oba úhradové mechanizmy predstavujú vzájomne prepojené nástroje prerozdelenia verejných zdrojov v zdravotníctve, ktoré musia fungovať v rovnováhe s cieľom zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti, pri **súčasnom zachovaní finančnej stability systému verejného zdravotného poistenia**
2. Návrh zákona obsahuje opatrenia adresované držiteľom registrácií liekov tak, aby výnimkový režim nepredstavoval dlhodobú náhradu za riadny vstup liekov do systému kategorizácie. Vládny návrh zákona vychádza z predpokladu, že zabezpečenie dostupnosti inovatívnej liečby musí byť spojené s primeranou mierou spoločenskej zodpovednosti farmaceutických spoločností za zaradenie liekov do systému štandardnej úhrady s cieľom zabezpečiť rovný prístup pacientov k zdravotnej starostlivosti.

Celé znenie listu poslancom:

https://vop.gov.sk/wp-content/uploads/2026/06/List_VOP_k_PT_1335_vynimkove_lieky_26-05-2026-2.pdf

Súvisiace tlačové správy:

<https://vop.gov.sk/obratil-som-sa-na-ustavny-sud-slovenskej-republiky-vo-veci-zakona-o-rozsahu-a-podmienkach-uh rady-liekov-pravna-uprava-postupu-zdravotnych-poistovni-pri-schvalovani-uh rady-lieku-na-vynimku-je-lud/>.